

Indie

2011-05-02

Obszar zajmowany przez Indie to wyraźnie odgraniczony subkontynent. Jego naturalne granice wyznacza potężny łańcuch Himalajów na północy i wody Morza Arabskiego (na zachodzie), Zatoki Bengalskiej (na wschodzie) oraz Oceanu Indyjskiego (na południu). Kraj podzielony jest na 28 stanów, 6 terytoriów związkowych i 1 terytorium stołeczne.

Bardzo długo Europejczycy mieli mgliste pojęcie o Indiach, a zaczęło się to zmieniać u schyłku XV wieku, gdy Portugalczycy odkryli nowe drogi morskie prowadzące na Ocean Indyjski. Na południu Indii powstały wówczas kolonie portugalskie i francuskie.

Dopiero w XX wieku, dzięki odkryciom archeologicznym na terenie dzisiejszego Pakistanu, w Harappie i Mohendźo Daro, świat dowiedział się o cywilizacji sprzed prawie 5 tysięcy lat (nazwano ją Cywilizacją Doliny Indusu). Bogata historia Indii to czas wielkich imperiów i dynastii, najazdy muzułmańskie i rządy kolonizatorów brytyjskich (które zakończyły się wraz z odzyskaniem przez Indie niepodległości).

Subkontynent indyjski cechuje wszechobecna różnorodność: ogromne zróżnicowanie rzeźby terenu, różnaitość klimatu i zróżnicowanie antropologiczne, a co za tym idzie- etniczne (Indie zamieszkują m.in. ludy indoaryjskie, drawidyjskie i mongoidalne), religijne i obyczajowe (różnice obyczajowe w Indiach są czasem o wiele większe niż różnice w podobnych kwestiach w Europie).

Fenomenem jest na pewno mnogość używanych języków (jest ich ok. 200) i dialektów (ok. 800), należących do 4 rodzin : indoeuropejskiej, drawidyjskiej, mundańskiej i tybeto-birmańskiej). Nie ma jednego języka ogólnonarodowego. Językiem konstytucyjnym jest hindi, pomocniczym- angielski. Chociaż brytyjscy kolonizatorzy opuścili Indie już ponad pół wieku temu, język angielski pozostaje dla Hindusów z różnych regionów kraju często jedynym, w którym mogą się między sobą porozumieć. Oficjalnie w konstytucji uznanych jest jeszcze 21 języków „głównych” (m.in. bengalski, telugu, marathi, tamilski, malajalam, urdu, gudźarati, assamski). To wszystko przekłada się oczywiście na różnorodność alfabetów.

Indie są krajem, który zamieszkują przedstawiciele wielu grup wyznaniowych. Najwięcej (ponad 80%) jest oczywiście wyznawców hinduizmu. Religia ta przez tysiąclecia kształtowała się, zmieniała i dopasowywała do panujących warunków politycznych i społecznych. Pamiętać należy, że w spisach ludności do hinduistów zaliczani są często nawet wyznawcy religii plemiennych, animistycznych czy szamańskich. Inne wielkie grupy wyznaniowe to: muzułmanie (14%), chrześcijanie (2,4%), sikhowie (2%), buddyści (0,7%) i dżiniści (0,5%).

Niezwykła różnorodność wynikająca z procesu przenikania się kultur przejawia się również w architekturze (szczególnie wyraźnie w architekturze sakralnej), literaturze, muzyce, malarstwie, rzeźbie i innych dziedzinach sztuki. Z całym swym wielowiekowym dorobkiem cywilizacyjnym, Indie mają też bogatą kulturę nowoczesną. Prawie w każdym z głównych języków indyjskich powstaje wspaniała literatura. W 1913 roku Literacką Nagrodę Nobla otrzymał za tom poezji Gitańdzali pisarz, poeta i artysta bengalski Rabindranath Tagore (1861- 1941). Do najwybitniejszych współczesnych twórców należą: Munshi Premchand (1880-1936; hindi), U.R. Ananthamurthy (ur.1932; kannada) , C. Radhakrishnan (ur.1939; malajalam), P.L.Deshpande (1919-2000; marathi) i inni. Znanych w świecie jest też wielu twórców piszących po angielsku, wśród nich. Mulk Raj Anand, Arundhati Roy, Khushwant Singh, VS Naipaul (Nagroda Nobla 2001), Salman Rushdie.

Międzynarodowe uznanie zdobywa też kino indyjskie. Pierwszy film nakręcił w 1899 roku H.S. Bhatvadekar, a w 1931 powstało 28 filmów dźwiękowych w 4 rodzimych językach. Mianem stolicy kina indyjskiego określane jest Mumbai, gdzie powstaje większość filmów komercyjnych. Ambitniejsze dzieła, które trafiają na festiwale filmowe poza Indiami powstają głównie w innych ośrodkach regionalnych (np. w Kalkucie).

Podczas moich pierwszych kilkumiesięcznych podróży do Indii, w 2003 i 2004, zachwycałam się bogatą tradycją, która przetrwała tysiące lat, cudami przyrody i architektury i podejściem do życia ludzi egzystujących w miejscu przenikania się tak wielu kultur i obyczajów (wierni uczestniczyli w skomplikowanych rytuałach odprawianych w wielkich kompleksach świątynnych , by chwilę później w lesie, w odosobnieniu składać ofiary bezgłowej, żądnej krwi bogini Mastice). Do Indii wróciłam w 2005 roku i przez 3 lata mieszkałam w New Delhi. Ten czas wystarczył, by egzotyka „spowszedniała”, a w oczy rzucać się zaczął szybki rozwój gospodarczy Indii, wpływ jaki wywiera na nie świat zewnętrzny, to jak kształtują się nowe tendencje w kraju, w którym wiele koncepcji religijnych i społecznych, powstałych w epoce Rygwedy (ok. 1500-1000 r p.n.e.), przetrwało do dziś. Fascynujące jest to, jak reformy społeczne i polityczne wpływają na życie ludzi, tak bardzo świadomych własnej tradycji, odrębności i różnorodności, którą traktują jako element kulturowego bogactwa..

Warto zobaczyć:

1. Karnataka- wybrzeże i Ghaty Zachodnie
2. Kompleksy świątynne w Tańdzawurze i Ćidambaram (Tamilnadu)
3. Kerala (wybrzeże poprzecinane licznymi zatokami; gorąco polecam uczestnictwo w spektaklach świątynnego teatru klasycznego kudijattam)
4. Jaisalmer/ Pustynia Thar (Radżasthan)
5. Fatehpur Sikri (dawna stolica państwa Wielkich Mogołów)

Autorka: [Aleksandra Michalska - Singh](#)